

1

Het is doodstil in het moeras; zelfs de insecten zijn opgehouden met hun hinderlijke koorzang. Het is geen geruststellend soort stilte. Het is een stilte die veroorzaakt wordt door ontzetting, en nog iets anders. Iets ergers.

Erdim laveert het bootje tussen de uitlopers van de boomwortels. Verborgen in de lommer van de wortels bloeien in het ondiepe water hosta's, varens, maagdenpalm en leliegras in bescheiden tinten. Hier en daar zien Olivia, mevrouw Van Dam, Willem en Erdim planten die ze niet kunnen thuisbrengen, sinister heen en weer wiegend op de adem van de mist, waarmee ze de suggestie wekken dat zij de opvarenden het liefst met huid en haar zouden verslinden.

Niemand zegt iets. Niemand weet wat hij moet zeggen na wat er zojuist is gebeurd.

Olivia gaat naast Willem zitten en staart naar de waterlelies. Ze pakt zijn hand. 'Je moet proberen sterk te zijn,' zegt ze zacht.

De stilte die volgt is uiterst ongemakkelijk. Olivia had verwacht, gehóópt, dat er nu een eindeloze monoloog op gang zou komen. Een opeenstapeling van obscure feitjes die de tweeling altijd zo moeiteloos oplepelt, maar Willem

zwijgt en Jan is er niet. Jan is Bon Jon achterna gesprongen toen die door de Exit ging, en Olivia zou niet weten waar ze moest beginnen als ze zo'n gesprek zou moeten voeren.

Willem kan niet geloven wat zijn broer net gedaan heeft. Amerouder heeft hen gewaarschuwd dat niemand een Exit kan passeren zonder Sleutel, en Jan heeft het toch gedaan, zonder zelfs maar met hem te overleggen. Willem kijkt naar Olivia. Haar gezicht is vol medeleven en plotseling haat hij haar. Wat heeft hij aan troostende woorden, aan een hand die vastgepakt wordt, aan al dat walgelijke begrip? Het enige wat hij wil is zijn broer terug, en dat is precies wat hij niet kan krijgen. En het is haar schuld. Hoe langer hij erover nadenkt, hoe meer hij inziet dat het allemaal door háár komt. Lieve Olivia. Lieve, schattige, tenger Olivia, met haar zachte stem en bescheiden manier van doen. Maar intussen komt het allemaal door háár dat ze op zoek gegaan zijn naar de Exit. Op een of andere manier doet iedereen altijd wat zij zegt. Zij is degene die het voor hen allemaal beslist heeft en ze hebben nog gedaan wat ze zei ook.

Olivia schrikt als ze de woede in Willems ogen ziet verschijnen. Hij staat half op, houdt zich met één hand vast aan de reling en met de andere wijst hij naar haar.

'Niemand wilde het, behalve jij!' sist hij.

Olivia duwt haar rug zover mogelijk tegen de leuning van de kuipbank aan, alsof ze op die manier aan Willems weerzin kan ontkomen.

'Jij moest zo nodig naar huis! Anders was dit nooit gebeurd!' Willem staat te trillen van kwaadheid. 'Als jij niet per se de Exit had willen zoeken, was Jan niet verdwenen. Het is jóúw schuld! Omdat jíj niet kunt accepteren dat we

gewoon zijn waar we zijn. Omdat jij zo nodig terug moet naar iets wat allang voorbij is! Alsof je pingpong op de Commodore 64 wilt spelen, met pixels zo groot als legoblokken, terwijl we allang in een 3D-multiplayer zitten!'

Erdim schiet in de lach bij deze vergelijking, vooral om het 3D-gedeelte. Iedereen zal toch inmiddels moeten toegeven dat dát concept allang weerlegd is, al was het alleen maar door hun aanwezigheid in deze dimensie. Maar als Willem hem woedend aankijkt, draait Erdim zijn hoofd weg en staart over het moeras.

Olivia kan er niet om lachen. Ze is ontzettend geschrokken van Willems uitval en probeert te verzinnen wat ze moet doen om hem te kalmeren. Maar de paniek blokkeert alle gedachten, en het enige wat ze kan doen is naar het roodharige jongetje staren dat voor haar staat met haat in zijn ogen. Olivia verdraagt het niet als mensen haar haten. Ineens flitst er een steek door haar hoofd, gevolgd door een stem. *Symbiose. Identiteit. Harmonie.* Als haar hoofd volloopt met deze drie geruststellende woorden trekken de pijnscheuten weg. Olivia begrijpt het niet. Van wie is die stem? En wat betekent het?

Gelukkig kun je altijd op mevrouw Van Dam rekenen. 'Jij moet nodig wat zeggen,' zegt ze monter tegen Willem, en ze peutert het papiertje van haar derde boterbabbelaar af.

Het valt even stil, en Olivia, Willem en Erdim kijken haar verbaasd aan.

'Jij verwijt Olivia dat ze terug wil naar vroeger, maar eigenlijk doe jij precies hetzelfde door je broer terug te willen,' verklaart mevrouw Van Dam.

Erdim en Olivia draaien hun hoofd terug naar Willem. Willem wil protesteren, maar moet toegeven dat er weinig tegen deze vorm van logica in te brengen valt. Nog voordat

hij een uitweg heeft gevonden, gaat mevrouw Van Dam, toch al nooit uitzonderlijk kort van stof, verder. 'Het is zijn eigen schuld en niet die van Olivia. Precies iets wat mijn zus Allison zou doen, dáár kan ik je verhalen over vertellen, maar goed, daar gaat het nu niet om, Jan wist heel goed dat hij de Exit niet kon passeren zonder eerst zijn Sleutel te vinden, daar heeft Amerouder ons honderd keer voor gewaarschuwd, ik zeg ook altijd tegen mijn Henry, Henry zeg ik altijd, ze zeggen wel dat slimme mensen domme fouten kunnen maken, maar als je het van tevoren weet en het tóch doet, ben je gewoon een uilskuiken, dus toen Jan samen met Bon Jon eruit probeerde te piepen, heeft hij ons allemaal in gevaar gebracht, iedereen, in alle dimensies, en misschien heeft hij de terugreis van Bon Jon ook wel verpest en zitten ze nu samen tot in de oneindigheid in een demonische dimensie vol pijn en angst en kwellingen.' Mevrouw Van Dam heeft eindelijk het papiertje van het kleverige snoepje af getrokken en stopt het in haar mond.

Olivia kijkt angstig naar Willem. Ze is bang voor het effect van de woorden van mevrouw Van Dam. 'Bon Jon had wél een Sleutel,' zegt ze snel tegen hem. 'En Jan is samen met Bon Jon verdwenen, dus waarschijnlijk zit hij niet' – en hier kijkt ze even venijnig naar mevrouw Van Dam, die op haar snoepje sabbelt en zich van geen kwaad bewust is – 'in een demonische dimensie. Bon Jon is terug naar Parijs, dus grote kans dat hij Jan met zich meegenomen heeft. Heus, het komt allemaal goed.'

* * *

Bon Jon staat op een stenen brug met twaalf bogen en kijkt uit over de brede rivier die de stad in twee helften ver-

deelt. Hij is thuis. Hij leunt over de balustrade en als hij zich omdraait ziet hij aan de ene kant vijf bogen die de linkeroever verbinden met het Île de la Cité en de zeven bogen die het eiland verbinden met de rechteroever. De rivier is zijn hele leven een ijkpunt geweest, de plek die hij opzocht als hij verdwaalde.

Om hem heen haasten mensen zich naar alle dingen die ze moeten doen, mooie mensen in mooie kleren, allemaal met een duidelijk doel voor ogen. Een bestemming die ze binnen een beperkte, afgesproken tijd moeten halen. Zullen ze hem geloven wanneer hij hun vertelt dat het niet eindig is? Dat hun bestaan niet zozeer van tijd en plaats afhankelijk is, zoals ze allemaal schijnen te denken, maar van eindeloze lagen dimensies, bestemmingen waarvan ze het bestaan nooit hebben vermoed? Als hij een gewoon mens was geweest en dit soort dingen zou verkondigen, zou hij hoogstwaarschijnlijk opgesloten worden in een gesticht. Maar hij is Bon Jon, leadzanger van de wereldberoemde band Spikes. Ze zullen naar hem luisteren. Hij verheugt zich erop.

Bon Jons blik dwaalt af naar de monumentale gebouwen op de rechteroever. Boven zijn hoofd kleurt de schemering de lucht inmiddels donkerpaars en de lantaarns op de brug springen aan, evenals alle andere duizenden lichtjes. Ze laten de stad tot leven komen en werpen een zacht gouden schijnsel over het rivieroppervlak. Van het moment dat Bon Jon de Exit passeerde kan hij zich weinig meer herinneren. De vortex, een wit licht. Een knal, lauwe soep waarin hij rondreef, een ijsvlakte en een bedwelmende kou, en daarna... Parijs. Zijn ogen zoeken het bekende: de brede boulevard langs de rivier, het standbeeld op de witte sokkel van koning Hendrik IV. Bon Jon stelt zich voor dat Hendrik ook ergens in Out There is, misschien komen Erdim, Olivia, de tweeling en mevrouw Van Dam hem nog

wel ergens tegen. Maar aan de andere kant heeft de majesteit, net als Jon zelf, misschien zijn Sleutel wel gevonden. Bon Jon kijkt even naar boven en vraagt zich af hoe het is met zijn oude vrienden. Hendrik zou zijn handen vol hebben aan Jan en Willem, om maar te zwijgen van het gebabbel van mevrouw Van Dam. Bon Jon moet even grinniken bij de herinnering. Maar de vreugde over zijn terugkeer is te groot om er lang bij stil te staan. Hij kan niet wachten tot hij iedereen weer ziet. Marc. Vanessa. De fans. Deze keer wordt alles anders. Beter. Hij is blij met zijn tweede kans.

* * *

‘Ik wil niet moeilijk doen,’ zegt mevrouw Van Dam tegen Olivia, en ze bergt het blik boterbabbelaars op in haar tas, ‘maar het lijkt me stug dat Jan met Bon Jon mee is. Als het zó werkte, hadden we allemáál wel achter die onverzorgde sliert aan kunnen duiken, en dan was ik weer bij Henry, en jij weer bij je moeder en jij...’ Ze stokt midden in haar zin als ze naar Erdim kijkt. Maar als ze zich al realiseert dat ze nog nooit een gedachte heeft vuilgemaakt aan Erdim of waar hij vandaan komt, laat ze dat in elk geval niet merken, want ze praat gewoon verder. ‘En jij naar waar jij normaal uithangt, dan waren we nu niet op weg naar Mauris Operimentum voor aanwijzingen hoe we onze Sleutel konden vinden. Dan stond ik nu in mijn keuken een nierpastei te maken voor Henry, met muntsaus, want dat is zijn lievelingskostje, en het is volgende week uitverkoop in Harrods en we hadden nog zó afgesproken dat we daar een cadeautje zouden gaan uitzoeken voor zijn moeder, want die wordt volgende week negentig. Négentig! Geloven jullie het? Die vrouw overleeft ons allemaal nog, uit pure nijd, daar durf ik mijn laatste penny op in te zetten, niet dat we hopen dat

ze het hoekje om gaat, zeg, natuurlijk niet, je moet er gewoon niet aan denken, vooral nu niet, want dat zou betekenen dat ik haar hier elk moment zou kunnen tegenkomen en, geloof me, één leven met haar was ruim voldoende, ik zal niet in details treden, maar het vergt doorzettingsvermogen, neem dat van mij aan, en een gezonde dosis humor, maar daar gaat het nu niet om, waar was ik ook alweer gebleven?’

‘Dat Jan niet veilig is,’ zegt Erdim met een scheef grijnsje, een opmerking die hem een vermanende blik van Olivia oplevert.

‘O ja,’ zegt mevrouw Van Dam opgelucht. ‘Dat is het hele punt. Bon Jon had een Sleutel. Jan had geen Sleutel. Je hebt een Sleutel nodig om veilig de poorten tussen de dimensies te openen, zelfs al is het maar tijdelijk, dus Bon Jon is veilig, maar Jan kan overall terechtgekomen zijn. Hoe zou je hem moeten vinden als er ontelbaar veel dimensies zijn?’

‘Je hebt ook mensen die een paar levels verder komen zonder zelf de portals te passeren,’ houdt Olivia koppig vol. ‘Daar betalen ze übergamers en zo voor. Dus het kan best. Ja toch, Willem?’ Olivia weet best dat haar vergelijking niet klopt en dat ze eigenlijk geen idee heeft waar ze het over heeft, maar ze hoopt dat Willem de verleiding niet kan weerstaan om haar uit te leggen hoe het wél zit. Alleen maar omdat hij niet kan geloven dat mensen zó stom kunnen zijn. Maar Willem reageert niet. Hij heeft een wit gezichtje en zijn blik is strak. Het lijkt of hij op een plek is waar hij haar helemaal niet hoort of ziet.

Olivia kijkt hulpzoekend naar Erdim.

Erdim laat het bootje een scherpe bocht maken zodat het kantelt en Willem hopelijk daardoor ontwaakt uit zijn apathie. Een golf groen stinkend water spoelt over bakboord.

Mevrouw Van Dam slaakt een gil, Olivia verliest haar evenwicht en grijpt zich aan Erdim vast.

Hij maakt van de gelegenheid gebruik door een arm om haar heen te slaan.

Alleen Willem geeft geen krimp.

Erdim laat het bootje een smal rak in draaien en ineens, misschien door hun plotselinge aanwezigheid, komen de hoge planten aan de oevers tot leven. Ze bloeien donkerrood, in uitgereekte druppels, en laten hun lange stelen om de boot zweven in cirkels die hen lijken in te sluiten. Erdim houdt Olivia nog steeds vast. 'Gaat het, *koni*?' vraagt hij.

Olivia kijkt in zijn donkere ogen en wordt ineens verlegen. Ze knikt en maakt zich los. 'Alles goed, Willem?' vraagt ze op een toon alsof het een dag als alle andere is, maar Willem reageert niet.

Mevrouw Van Dam zucht geërgerd. 'Laat hem nou maar,' zegt ze. 'Allemaal aanstelleritis. Als je er aandacht aan gaat geven, houdt hij helemaal nooit meer op. Neem nu de kinderen van mijn zus Allison. Ze heeft twee kinderen, die ze voor het gemak maar niet opvoedt, nou vraag ik je, en -'

'Daar!' zegt Erdim.

Mevrouw Van Dam en Olivia kijken in de richting die hij aanwijst.

'Mauris Operimentum,' zegt Erdim tevreden. 'Ik heb ons erheen gebracht.'

Zelfs Willem kijkt op.

2

De contouren van een houten paalwoning worden vaag zichtbaar tussen de mistdampen. De hut wordt omringd door kleine eilandjes en heeft aan drie kanten een brede houten veranda. Er valt een bundel licht over het zijterras, want de deur staat op een kier. De windgong boven de sponning kondigt hun komst aan.

Erdim zet de motor uit en laat het vissersschuitje langzaam tussen de eilandjes glijden.

Olivia bekijkt de vreemde voorwerpen die her en der verspreid staan, willekeurig, alsof ze zomaar uit de hemel zijn komen vallen en zijn blijven liggen waar ze terecht kwamen. Een pop die een kristal in de vorm van een roos vasthoudt staat met vreemd starende ogen naast een knotwilg waaraan witte beenderen hangen die zacht ratelen in de bries. Het eilandje daarnaast herbergt een paneel met mysterieuze tekens erop, scheefgezakt tegen een verroest olievat met ingelegd turkoois. Olivia probeert een rilling te onderdrukken en Erdim aait haar even over haar rug. Behendig meert hij het bootje aan en stapt op de veranda. Hij steekt zijn hand uit naar Olivia om haar aan wal te helpen.

Olivia kijkt langs Erdims uitgestoken hand naar de paal-

woning. Ze heeft geen idee wat hun te wachten staat. Ze draait zich om naar Willem. 'Wat vind jij?' vraagt ze. Ze hoopt stiekem dat Willem veertig oude films zal opnoemen, compleet met hoofdrolspelers, verschijningsdatum en *box office* van het eerste weekend, waarin hij zal aantonen dat het altijd een slecht idee is om een onbekende ruimte binnen te gaan omdat het altijd verkeerd afloopt en ze nu dus ook hier beslist niet naar binnen moeten gaan. Maar ze hoopt het ook omdat hij op die manier weer zichzelf wordt, ook al is de helft van hem samen met Bon Jon door een dubbele vortex verdwenen.

Willem zwijgt.

'Kom op,' zegt Erdim. 'Jij wou toch zo graag?'

Olivia voelt de ogen van Willem in haar rug prikken en ze weet dat hij het haar kwalijk neemt. Hij heeft het zelf gezegd: Als jij niet per se de Exit had willen zoeken, was Jan niet verdwenen. Het is jóúw schuld! Denkt Erdim er ook zo over? Denken ze er allemaal zo over? Heeft zij hen echt allemaal gedwongen tot de terugreis? Hoe dan? Haar gedachten gaan terug naar het gesprek met Wart Amerouder in de gigantische bibliotheek, naar het moment dat ze erachter kwam dat er een mogelijkheid was om terug te keren.

'Kun je ontsnappen aan Out There?'

'Het kan.'

'In dat geval wil ik direct terug.'

'Zo makkelijk is dat niet. Je moet je voorstellen dat er duizenden en nog eens duizenden dimensies zijn, en de balans tussen die dimensies mag nooit verstoord worden. De gevolgen zouden niet te overzien zijn.'

'Ik zal niks verstoren. Het enige wat ik wil is terug naar huis.'

Is de herinnering niet genoeg? Het enige wat Olivia hoeft te doen om weer bij haar moeder te zijn, is haar ogen slui-

ten. Daar verschijnt meteen haar mooie, lieve gezicht, de stralende glimlach, de lange blonde haren. Een memo dringt zich op. Olivia is nog maar klein. Ze zijn in de speelruimte en Olivia heeft net een thalysequentie afgerond met een A-score. Haar moeder kietelt haar. Olivia giechelt en spartelt. 'Wat zou ik zonder jou moeten?' zegt haar moeder verrukt. Olivia wordt overspoeld door een golf van liefde. Ze opent haar ogen. Het is niet genoeg en ze weet het. Meer dan ooit is ze bereid elk gevaar te trotseren om terug te kunnen gaan. Naar huis. Ze pakt Erdims hand en laat zich van boord trekken.

Erdim, Olivia, Willem en mevrouw Van Dam lopen over de veranda naar de deur, die op een kier staat. Geen van allen zegt iets.

Erdim duwt de deur verder open. Voorzichtig kijken ze naar binnen. Het huisje is verrassend ruim, veel groter dan de buitenkant doet vermoeden. Overal waar ze kijken staan boekenkasten. Rijen en rijen met doorgebogen planken waarop oude boeken staan, ingebonden werken, rollen papier, maar ook dikke buikflessen en vreemdsoortige objecten die ze niet zo snel kunnen thuisbrengen. Aan de zijkant van het huis is een keuken waar een bar staat, vlak naast een raam dat volledig door spinnenwebben is bedekt. In het midden van de keuken staat een oude haard waarin een vuur brandt. Daarboven hangt een koperen ketel aan een ketting. Er pruttelt iets in de ketel en af te toe springen er paarse vonken uit.

Maar hun blik wordt vooral getrokken naar een oude man met een dunne blauwe baard. Hij zit met gekruiste benen in het midden van een pentagram dat in grauwe kalk op de vloer is getekend. Om het pentagram heen is een cirkel van blauw glinsterend zand getrokken, en op elk

van de vijf punten ligt een bosje salie, bijeengehouden door rood koord met ingewikkeld knoopwerk. De man prevelt zachtjes een bezwering die ze niet verstaan, maar klinkt als Latijn – *o Banba, Eriu Fodla et ego vos hortari ad uncus* – en als hij een kring om zich heen trekt door schelpenzand in de binnenste ring van het pentagram te strooien, begint er in de ketel boven het vuur iets verschrikkelijk over te koken.

Erdim, Olivia, Willem en mevrouw Van Dam doen geschrokken een stapje achteruit, maar de man in de cirkel, van wie zij alleen maar kunnen aannemen dat het Mauris Operimentum is, vertrekt geen spier.

Olivia schraapt haar keel, zodat de oude druïde weet dat zij in de deuropening staan en hij zijn ogen zal openen, maar hij reageert niet, dus piept ze voorzichtig: ‘Pardon, meneer?’

Mauris Operimentum lijkt hen nog steeds niet op te merken, want hij prevelt: *‘In claritate causisque errantium viatorum, et dabo eos in cognitionem et agnitionem veritatis, in virtute,’* en de ketel begint gifpaarse bellen uit te spuwen die door de kamer zweven en een kring vormen boven zijn hoofd.

Olivia kijkt hulpzoekend opzij, naar Erdim, die fronst. Dit bevalt hem helemaal niet, ziet ze. Erdim houdt niet van hocus pocus en vecht zaken liever uit met zijn blote handen.

Willem ontwijkt Olivia's blik. Hij is nog steeds boos op haar. Hij móét iemand de schuld geven om niet gek te worden. Hij heeft wat er is gebeurd geblokkeerd in zijn hoofd. Als hij doet alsof het er niet is, dan is het er ook niet. Maar toch, elke keer als in een korte vlaag ineens tot hem doordringt dat hij zijn broer kwijt is, zomaar, zonder dat hij de kans heeft gehad daar iets tegen te doen, komt hij onvrij-

willig terecht op een plek waar niets is. Een vlakke zonder einde, zonder horizon zelfs, en zonder geluid of beweging, en hij heeft er alles voor over om niet de overweldigende angst te voelen die hem op die plek overvalt. Boos worden helpt daartegen. Boos zijn zorgt ervoor dat hij daar weg kan.

Hij kijkt de kamer rond. Het doet hem denken aan de magische kerker in *Wicked Whizard's Walkthrough Wishes*. Als je in *www* het *Boek der Bezweringen* van de Wicked Whizard te pakken krijgt, is wederopstanding mogelijk. Jan en hij hebben het spel vaak genoeg gespeeld om te weten hoe ze onsterfelijk konden worden of in ieder geval extra levens kregen om met behulp van de Wizard's Wand het spel uit te spelen en Wizard Master te worden.

Er ontstaat een idee in Willems hoofd, een gedachte die zich opdringt en al snel vaste vorm begint aan te nemen. Zijn ogen glijden over de rijen boeken die op de planken staan. Het zijn er duizenden, te veel om uit te zoeken welke hij moet hebben, maar hij gaat ervan uit dat de boeken voor zwarte magie op een plek staan waar niet iedereen zomaar bij kan, dus dat zou het kastje achterin zijn, want hij heeft allang gezien dat dat als enige op slot zit.

Dan hoort Willem een zachte stem.

'Het probleem met leven is dat iedereen alleen oog heeft voor zijn eigen rechtvaardigingen.'

Willem draait zich razendsnel om. De oude druïde heeft zijn ogen opgedaan en bekijkt hem met een zekere nieuwsgierige belangstelling.

'Wat?' vraagt Willem beleefd.

'Iedereen denkt dat hij gelijk heeft,' verklaart de druïde zichzelf. Hij staat krakend op. De paarse bellen drijven door de kier in de deur naar buiten, en de ketel in de keuken komt tot rust.

‘Jullie hebben me dus gevonden,’ zegt Mauris Operimentum. Hij kijkt Olivia, Erdim, Willem en mevrouw Van Dam een voor een aan. Hij heeft laaghangende wenkbrauwen in een lichtere tint blauw dan zijn baard, en hoge jukbeenderen die diepe schaduwen op zijn wangen werpen, waardoor zijn gerimpelde gezicht nóg ingevallener lijkt. ‘Jullie hebben er langer over gedaan dan ik dacht,’ vervolgt hij, en hij maakt een uitnodigend gebaar naar de keuken.

Erdim en Olivia wisselen een blik. Deze man doet alsof hij wist dat ze kwamen. Hoe kan dat? Heeft Amerouder hem op de hoogte gebracht?

‘Misschien heeft hij het gewoon in de panoramabollen gezien,’ zegt Olivia zacht tegen Erdim.

‘Die zijn hier niet,’ snauwt hij terug.

Olivia ziet een spiertje in Erdims kaak bewegen, wat betekent dat hij geïrriteerd raakt, dat weet ze inmiddels maar al te goed. Maar ze ziet nu pas wat Erdim allang heeft opgemerkt. Er zijn hier geen panoramabollen, terwijl die zelfs in Sublantis niet helemaal geweerd konden worden. Ze begrijpt er steeds minder van.

Het geduld van mevrouw Van Dam heeft zijn grenzen bereikt. Ze wendt zich bazig tot de oude druide. ‘Bent u Mauris Operimentum?’ vraagt ze.

‘Om u te dienen,’ zegt hij met een lichte buiging. ‘En jullie zijn gekomen om antwoorden te vinden.’ Hij gaat hun voor naar de bar in de keuken, waarop tientallen flessen staan. Lange dunne flessen met ingewikkeld slijpwerk, flessen van dofgroen glas met dikke buiken en kleine flaconnetjes in allerlei vormen, sommige geopend, andere afgedicht met kurk of donkerrode was.

‘Wat kan ik jullie aanbieden?’ vraagt Mauris Operimentum. ‘Hibiscussap? Schildersverdriet met een twist? Ik heb helaas geen gemberbier in huis.’ Dat laatste zegt hij haast

verontschuldigend tegen mevrouw Van Dam, die er bijna in blijft, want hoe weet die man dat dat haar favoriete drankje is? Ze wil er eigenlijk wat van zeggen, maar er is iets in de ogen van Mauris Operimentum waardoor ze dat niet doet.

Mauris Operimentum zet vijf borrelglasjes op de bar en schenkt de glazen tot aan de rand vol met een helderrode vloeistof. 'Juffertje-in-'t-rood,' zegt hij. 'Heel lekker. Proef maar.'

Mevrouw Van Dam, Olivia, Willem en Erdim kijken wantrouwend naar de glasjes op de bar. Ze zijn beslist niet van plan zomaar iets op te drinken waarvan ze niet weten wat het is. Je kunt misschien niet sterven in Out There, maar er zijn heleboel dingen die wél kunnen gebeuren en waar ze ook niet direct op zitten te wachten. Olivia voelt een lichte paniek opkomen omdat ze begrijpt hoe onbeleefd het is om een aangeboden drankje botweg te weigeren. Ze wil Mauris Operimentum voor geen prijs voor het hoofd stoten, maar hoe krijgt ze dat voor elkaar?

'U eerst,' zegt Erdim, die minder last heeft van dat soort sentimenten. Hij doet een stap in de richting van Mauris Operimentum en maakt zich groot. Olivia ziet nu pas hoe lang Erdim eigenlijk is. Hij torent een stuk boven de oude druïde uit. Olivia schaamt zich voor zijn gedrag, maar nog voordat ze kan ingrijpen, horen ze ineens een oorverdovend gekrijs.

Vanuit de balken van het plafond schiet een vreemd wezen tevoorschijn dat gilt en sist en hun de stuipen op het lijf jaagt. Het is een soort nimf met ragfijne vleugeltjes, lange groene haren en grote amandelvormige ogen. Maar die lieflijke trekken worden grotendeels aan het oog onttrokken door de slagstanden in haar opengesperde mond, de leeuwenklauwen en een blauwzwarte kraag die vanuit

haar nek recht overeind staat. Ze cirkelt beschermend om Mauris Operimentum heen. Erdim vloekt en doet snel een stap achteruit.

Olivia en Willem zijn de enigen die het vreemde wezen herkennen. Ze hebben een paar van deze aapmensen ontmoet toen ze verdwaald waren in de jungle, alweer zo lang geleden. Ze vielen uit de bomen en bestookten Olivia, Jan, Willem en Bon Jon met steekballen om hen weg te jagen. Ze moesten Erdim en mevrouw Van Dam toen nog tegenkomen.

‘Goed volk, Tinez,’ zegt Mauris Operimentum tegen het sissende wezen, dat daardoor enigszins lijkt te kalmeren. Ze trekt zich een klein stukje terug, ook al wendt ze haar waakzame blik geen seconde van de bezoekers af, klaar om haar meester te beschermen, mocht dat nodig zijn.

‘Wat moet dat voorstellen?’ zegt Erdim.

‘Tinez is een driape. Ik heb haar gevonden toen ze nog maar heel klein was,’ zegt Mauris Operimentum. ‘Ze zorgt een beetje voor me.’

Dat is zacht uitgedrukt. De driape loert vals naar Erdim, alsof ze haar kromme nagels het liefst langs zijn scalp zou halen om aansluitend de inhoud van zijn hersenpan te ver-slinden.

‘Driapen zijn beschermers van de bomen, dus in wezen goed,’ zegt Mauris Operimentum. ‘Men heeft alleen iets van hen te vrezen wanneer men een boom schade zou toebrengen. Ad fundum.’ Hij pakt een van de borrelglaasjes tussen duim en wijsvinger en laat de inhoud in één keer door zijn keelgat glijden.

Erdim, Willem, Olivia en mevrouw Van Dam kijken of er iets gebeurt, en Mauris Operimentum staart licht geamuseerd terug.

De gêne kruipt langs Olivia's nek en snel pakt ze haar glaasje en neemt voorzichtig een slokje juffertje-in-'t-rood, al was het alleen maar om aan de druïde te laten zien dat ze hem geen seconde heeft gewantrouwd.

Tinez sist kwaadaardig.

'Vroeger had ik een uil,' zegt Mauris Operimentum. Hij verzamelt de glaasjes met een enkel handgebaar.

Erdim en Olivia wisselen een blik: hoe dééd hij dat?

'En dan nu,' verklaart de oude druïde, 'datgene waarvoor jullie gekomen zijn.'

'De Sleutel,' zegt mevrouw Van Dam en ze knikt erbij alsof ze wil benadrukken dat hij hen onbehoorlijk lang heeft laten wachten. 'We hebben begrepen dat u ons kunt vertellen waar we die kunnen vinden. Iets met sluiers was het? Als u ons alstublieft kunt uitleggen waar onze Sleutel ligt, dan zullen we u niet langer ophouden en kunt u gewoon weer verder met' – mevrouw Van Dam wuift met een vies gezicht naar het pentagram op de grond – 'uw bezigheden.'

'Men vindt de Sleutel daar waar men nog nooit geweest is,' verklaart de druïde. 'De onontgonnen paden die ons leiden naar die ene bestemming, datgene wat we nooit onder ogen hebben gezien en wat voor ieder ongelijk is.'

'O, fijn,' snauwt Erdim. 'Nog meer geleuter.'

Tinez sist en schiet naar voren.

'Erdim!' zegt Olivia geschokt.

Maar Mauris Operimentum glimlacht sereen.